

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

МАГІСТР

Кафедра політичних наук і права

Нестеренко О.В.
2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"МІЖНАРОДНЕ ПРАВО"

шифр	назва спеціальності
242	Туризм
	назва спеціалізації
	«Туризм»

Розробник(и):

Мамонтов І.О., к.ю.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол №12 від 21 червня 2022 року
завідувач кафедри

(Перегуда С.В.)

Схвалено гарантом освітньої програми «Туризм»

Гарант ОП

/Лепетюк В. Б./

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 1 від 29.08 2022 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету		
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП	КР		РГР	Конт. роб					
				Разом	у тому числі											
	Л	Лр	Пз													
242	«Туризм», ОП «Туризм»	4	120	60	30	-	30	60				1	зал	1		

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни “Міжнародне право” – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти у сфері міжнародно-правового регулювання статусу туриста, механізмів захисту прав туристів на міжнародному рівні, імплементації міжнародно-правових зобов’язань держави у сфері забезпечення правового статусу особи у національне право.

Компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни міжнародного права

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації
Загальні компетентності	
ЗК2	Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі
ЗК5	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
ЗК6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК7	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
Фахові компетентності	
СК1	Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації
СК3	Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.
СК6	Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
ПРН2	Спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
ПРН5	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
ПРН7	Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб’єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
ПРН10	Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв’язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.
ПРН12	Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну

туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародне публічне право

Тема 1. Теоретичні основи, джерела та система норм міжнародного права. Суб'єкти міжнародного права.

Виникнення міжнародного права. Поняття міжнародного права. Характерні особливості міжнародного права. Предмет і об'єкт міжнародного права. Юридично обов'язкова сила міжнародного права. Функції міжнародного права. Політика, Ідеологія, Релігія та міжнародного права. Розвиток науки міжнародного права в Україні.

Поняття джерел міжнародного права. Міжнародний договір. Міжнародний звичай. Загальні принципи права. Рішення міжнародних органів та організацій. Рішення міжнародних судів. Доктрина міжнародного права. Національне законодавство та рішення національних судів.

Поняття системи міжнародного права. Поняття норм міжнародного права. Види міжнародно-правових норм. Концепція "м'якого права". Кодифікація норм міжнародного права. Поняття основних принципів міжнародного права. Теорії співвідношення національного права та міжнародного права. Національне законодавство України та норми міжнародного права.

Поняття суб'єктів міжнародного права. Основні риси та особливості міжнародної правосубектності. Держава, як суб'єкт міжнародного права. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного права. Народ, нація, що борються за незалежну державу. Особливі види міжнародної правосуб'єктності. Фізична особа. Юридична особа (транснаціональні компанії).

Тема 2. Інститути визнання та правонаступництва в міжнародному праві.

Поняття визнання. Визнання держав. Визнання урядів. Форми визнання. Поняття правонаступництва. правонаступництво держав, щодо міжнародних договорів. правонаступництво держав щодо державної власності, архівів та боргів. Врегулювання проблем правонаступництва у зв'язку з припиненням існування СРСР. правонаступництво України.

Тема 3. Реалізація норм міжнародного права та міжнародні відносини. Міжнародно-правова відповідальність.

Поняття реалізації норм міжнародного права. Форми та способи реалізації норм міжнародного права. Міжнародно-правовий механізм реалізації норм міжнародного права. Внутрішньодержавний механізм реалізації норм міжнародного права. Поняття міжнародних правовідносин. Суб'єкти та зміст міжнародних відносин. Об'єкт міжнародних правовідносин. Юридичні факти і міжнародні правовідносини.

Поняття міжнародно-правової відповідальності. Підстави міжнародно-правової відповідальності. Ознаки міжнародного правопорушення. Класифікація міжнародних правопорушень. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності. Види і форми міжнародно-правової відповідальності. Обставини звільнення від міжнародно-правової відповідальності. Відповідальність за правомірну діяльність.

Поняття та характерні особливості МПС. Типи і види МПС. Умови правомірності застосування МПС. Механізм застосування МПС. Поняття міжнародної законності. Структура МЗ. Режим і принципи міжнародної законності. Сутність міжнародного порядку.

Тема 4. Право міжнародних договорів.

Поняття права міжнародних договорів. Форма та структура міжнародного договору. Стадії укладення міжнародного договору. Набуття чинності міжнародним договором. Дія міжнародного договору в часі, просторі і за суб'єктами. Підстави недійсності міжнародного договору. Припинення та призупинення дії міжнародного договору. Міжнародні договори та треті держави.

Тема 5. Міжнародне морське право (ММП).

Поняття ММП. Статус і режим внутрішніх вод держави. Територіальне море та прилегла зона. Архіпелажні води та міжнародні протоки. Режим виключної економічної зони та континентального шельфу. Відкрите море. Використання світового океану за межами національної юрисдикції. Піратство.

Тема 6. Міжнародне гуманітарне право (МГП).

Поняття МГП. Правовий статус учасників збройного конфлікту. Збройний конфлікт та його наслідки. Нейтралітет під час війни. Засоби і методи ведення воєнних дій. Роль Міжнародного комітету Червоного Хреста у збройних конфліктах. Захист прав людини під час збройного конфлікту. Нюрнберзький та Токійський воєнний трибунал.

Тема 7. Населення і міжнародне право. Територія в міжнародному праві.

Поняття населення в міжнародному праві. Громадянство та міжнародне право. Набуття громадянства та його втрата. Подвійне громадянство. Апатриди. Статус іноземців і міжнародне право. Біженці та вимушені переселенці. Право притулку.

Поняття та види території згідно з міжнародним правом. Поняття територіального верховенства. Юридична природа та склад державної території. Поняття, види та правовий режим державних кордонів. Територіальні спори та претензії. Території з особливим правовим режимом. Арктика та Антарктика. Правові питання території України. Міжнародні ріки.

Тема 8. Україна і міжнародне право.

Українська зовнішня політика і міжнародне право. Двосторонні і багатосторонні договори України. Участь України у міжнародних організаціях. Україна і Європейський Союз. Україна у протидії зовнішній збройній агресії у міжнародно-правовому вимірі.

Змістовий модуль 2. Міжнародне приватне право

Тема 9. Уведення у міжнародне приватне право. Суб'єкти міжнародного приватного права

Історія міжнародного приватного права. Місце міжнародного приватного права в системі права. Поняття, предмет і методи міжнародного приватного права. Система міжнародного приватного права. Наука міжнародного приватного права. Київська, харківська, одеська та західноукраїнська наукові школи міжнародного приватного права.

Джерела міжнародного приватного права. Концепція міжнародного приватного права в світлі рекодифікації Цивільного кодексу України. Концепція *lex mercatoria*. Узгодження законодавств різних держав.

Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Особистий закон фізичної особи. Особистий закон біпатрида. Особистий закон особи без громадянства. Особистий закон біженця. Колізійне регулювання цивільної правосуб'єктності фізичної особи. Колізійні норми щодо права фізичної особи на здійснення підприємництва. Колізійні норми щодо визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою. Колізійне регулювання відносин опіки та піклування. Реєстрація актів

цивільного стану громадян України поза межами України. Колізійне регулювання особистих немайнових відносин.

Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Особистий закон юридичної особи. Колізійне регулювання цивільної правосуб'єктності юридичної особи. Особистий закон іноземної організації, яка не є юридичною особою відповідно до права іноземної держави. Національний режим діяльності юридичних осіб в Україні.

Приватноправові відносини з іноземним елементом за участю держави.

Тема 10. Речові відносини в міжнародному приватному праві

Загальні положення про право, що застосовується до речових прав. Колізійні питання про виникнення та припинення речових прав. Колізійні питання щодо речових прав, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів. Колізійні питання щодо речових прав на рухоме майно, що перебуває в дорозі. Захист речових прав у міжнародному приватному праві.

Тема 11. Відносини інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві

Міжнародно-правова охорона авторських прав. Міжнародні угоди щодо охорони авторських і суміжних прав. Промислова власність та її міжнародно-правова охорона. Угода СОТ щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності.

Тема 12. Договірні та недоговірні зобов'язання у міжнародному приватному праві

Вибір права за згодою сторін договору. Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права. Право, що застосовується до договору споживання. Право, що застосовується до засновницького договору юридичної особи з іноземною участю. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів. Загальна характеристика угод СОТ щодо міжнародної торгівлі. Договір міжнародного перевезення вантажів, пасажирів та їхнього багажу.

Поняття та класифікація міжнародних перевезень. Правове регулювання міжнародних морських перевезень. Правове регулювання міжнародних залізничних перевезень. Правове регулювання міжнародних автомобільних перевезень. Правове регулювання міжнародних повітряних перевезень. Правове регулювання міжнародних річкових перевезень. Правове регулювання міжнародних змішаних перевезень.

Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві.

Кондикційні зобов'язання у міжнародному приватному праві.

Тема 13. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві

Джерела правового регулювання міжнародних спадкових відносин. Право, що застосовується до регулювання спадкових відносин, відповідно до колізійних норм, які діють в Україні.

Тема 14. Міжнародне сімейне право

Шлюб у міжнародному приватному праві. Відносини батьків і дітей, що ускладнені іноземним елементом. Аліментні зобов'язання у міжнародному приватному праві. Усиновлення у міжнародному приватному праві.

Тема 15. Міжнародне трудове право

Право, що застосовується до трудових відносин. Трудові правовідносини громадян України, які працюють за кордоном. Правове регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні

Тематика практичних занять:

Змістовий модуль 1. Міжнародне публічне право

Тема 1. Юридична природа міжнародного права.

1. Поняття МП. Характерні особливості МП. Предмет і об'єкт МП. Юридично обов'язкова сила МП. Функції МП.
2. Розвиток міжнародного права
3. Норми МП.
4. Співвідношення міжнародного і національного права
5. Суб'єкти міжнародного права

Тема 2. Право міжнародних договорів.

1. Поняття права міжнародних договорів
2. Форма та структура міжнародного договору.
3. Стадії укладення міжнародного договору.
4. Набуття чинності міжнародним договором.
5. Дія міжнародного договору в часі, просторі і за суб'єктами.
6. Розірвання і зупинення договорів.

Тема 3. Міжнародне морське право (ММП)

1. Поняття ММП
2. Статус і режим внутрішніх вод держави.
3. Територіальне море та прилегла зона.
4. Архіпелажні води та міжнародні протоки.
5. Режим виключної економічної зони та континентального шельфу.
6. Відкрите море.
7. Використання світового океану за межами національної юрисдикції
8. Піратство.

Тема 4. Міжнародне гуманітарне право (МГП)

1. Поняття МГП.
2. Правовий статус учасників збройного конфлікту.
3. Збройний конфлікт та його наслідки.
4. Нейтралітет під час війни.
5. Засоби і методи ведення воєнних дій.

Тема 5. Права людини у воєнних конфліктах.

1. Роль Міжнародного комітету Червоного Хреста у збройних конфліктах.
2. Захист прав людини під час збройного конфлікту.
3. Нюрнберзький та Токійський воєнний трибунал.

Тема 6. Міжнародне кримінальне право

1. Поняття міжнародного кримінального права.
2. Міжнародні злочини (Злочин геноциду, злочин проти людськості, військові злочини, злочини агресії)
3. Правова допомога держав у кримінальних справах та інститут екстрадиції.
4. Інституційний механізм співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю

Тема 7. Міжнародні суди і трибунали

1. Міжнародний кримінальний суд.
2. Міжнародний кримінальний трибунал для колишньої Югославії.

3. Міжнародний кримінальний трибунал по Руанді
4. Змішані та інтернаціоналізовані суди і трибунали

Тема 8. Територія в міжнародному праві.

1. Поняття та види території згідно з міжнародним правом.
2. Поняття територіального верховенства.
3. Юридична природа та склад державної території.
4. Поняття, види та правовий режим державних кордонів.
5. Територіальні спори та претензії.
6. Території з особливим правовим режимом

Змістовий модуль 2. Міжнародне приватне право

Тема 9. Уведення у міжнародне приватне право. Суб'єкти міжнародного приватного права

1. Історія міжнародного приватного права
2. Поняття, предмет і методи міжнародного приватного права
3. Система міжнародного приватного права
4. Наука міжнародного приватного права. Київська, харківська, одеська та західноукраїнська наукові школи міжнародного приватного права
5. Джерела міжнародного приватного права. Концепція міжнародного приватного права в світлі рекодифікації Цивільного кодексу України
6. Концепція *lex mercatoria*
7. Суб'єкти міжнародного приватного права

Тема 10. Речові відносини в міжнародному приватному праві

1. Загальні положення про право, що застосовується до речових прав
2. Колізійні питання про виникнення та припинення речових прав
3. Колізійні питання щодо речових прав, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів
4. Колізійні питання щодо речових прав на рухоме майно, що перебуває в дорозі
5. Захист речових прав у міжнародному приватному праві

Тема 11. Відносини інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві

1. Міжнародно-правова охорона авторських прав
2. Міжнародні угоди щодо охорони авторських і суміжних прав
3. Промислова власність та її міжнародно-правова охорона
4. Угода СОТ щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності

Тема 12. Договірні та недоговірні зобов'язання у міжнародному приватному праві

1. Вибір права за згодою сторін договору
2. Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права
3. Право, що застосовується до договору споживання
4. Право, що застосовується до засновницького договору юридичної особи з іноземною участю
5. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів
6. Загальна характеристика угод СОТ щодо міжнародної торгівлі
7. Договір міжнародного перевезення вантажів, пасажирів та їхнього багажу
8. Поняття та класифікація міжнародних перевезень. Їх правове регулювання
9. Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві

10. Кондикційні зобов'язання у міжнародному приватному праві

Тема 13. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві

1. Джерела правового регулювання міжнародних спадкових відносин
2. Право, що застосовується до регулювання спадкових відносин, відповідно до колізійних норм, які діють в Україні

Тема 14. Міжнародне сімейне право

1. Шлюб у міжнародному приватному праві
2. Відносини батьків і дітей, що ускладнені іноземним елементом
3. Аліментні зобов'язання у міжнародному приватному праві
4. Усиновлення у міжнародному приватному праві

Тема 15. Міжнародне трудове право

1. Право, що застосовується до трудових відносин
2. Трудові правовідносини громадян України, які працюють за кордоном
3. Правове регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні

Тематика індивідуальних завдань

Походження та розвиток міжнародного права.

Співвідношення міжнародного та внутрішньодержавного права.

Принципи міжнародного права.

Міжнародне право як самостійна система права.

Юридично обов'язкова сила міжнародного права.

Суспільне міжнародне право та його ознаки.

Доктринальні підходи до проблеми співвідношення міжнародного та внутрішньодержавного права.

Загальні теорії визнання.

Види та форми правонаступництва в міжнародному праві.

Умови визнання міжнародної правосуб'єктності націй і народів, які борються за самовизначення.

Кодифікація та прогресивний розвиток міжнародного права.

Конвенція - її структура, види, значення, як джерела міжнародного права.

Міжнародний договір як джерело міжнародного права.

Порядок формування норм міжнародного звичаєвого права.

Концепція прав людини та її втілення у міжнародному праві.

Міжнародні механізми контролю за дотриманням прав людини.

Концепції ООН, в яких передбачено можливість звернення індивіда за захистом своїх порушених прав.

Порівняльний аналіз функціонування американської та африканської системи захисту прав людини.

Реєстрація та опублікування міжнародних договорів.

Роль договору в сучасних міжнародних відносинах.

Органи та посадові особи що уповноважені представляти держави при укладенні міжнародного договору.

Зміст міжнародної та внутрішньодержавної реєстрації міжнародних договорів.

Юридичні підстави для припинення дії міжнародного договору.

Концепції нічіїєї землі та простору загального користування всіма народами.

Види територій у міжнародному праві та суть їх правового режиму.
Юридичні механізми міжнародного права, що застосовують під час зміни державної території.
Юридична характеристика делімітації та демаркації як складових процедури визначення лінії проходження державного кордону.
Правовий режим міжнародного району морського дна.
Міжнародно-правовий механізм захисту та збереження морського середовища.
Міжнародні морські організації.
Відповідальність у міжнародному повітряному праві.
Міжнародне співробітництво у боротьбі з актами незаконного втручання у діяльність цивільної авіації.
Міжнародно-правова регламентація деяких видів космічної діяльності.
Відповідальність у міжнародному космічному просторі.
Міжнародні міждержавні організації, що беруть участь у регулюванні комерційного повітроплавання в різних регіонах земної кулі.
Торгівельні представництва.
Представництва держав при міжнародних організаціях.
Привілеї та імунітети міжнародних організацій та їх персоналу.
Спеціальні місії.
Суб'єктами права зовнішніх зносин та їх характеристика.
Повноваження дуаена дипломатичного корпусу.
Проаналізуйте внутрішньоорганізаційний механізм ОБСЄ, НАТО, СНД, ОЛД.
Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол).
Міжнародні стандарти поведінки з правопорушниками.
Історія розвитку науки міжнародного приватного права
Правова кваліфікація в міжнародному приватному праві
Приватноправові відносини з іноземним елементом за участю держави
ІНКОТЕРМС 2020
Колізійні питання щодо речових прав на рухоме майно, що перебуває в дорозі
Колізійне регулювання речових відносин у праві України та держав-членкинь ЄС
Договір міжнародної купівлі-продажу товарів
Правове регулювання міжнародних морських перевезень
Правове регулювання міжнародних залізничних перевезень
Правове регулювання міжнародних автомобільних перевезень
Правове регулювання міжнародних повітряних перевезень
Правове регулювання міжнародних річкових перевезень
Правове регулювання міжнародних змішаних перевезень
Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві
Колізійне регулювання спадкових відносин у праві України та держав-членкинь ЄС
Колізійне регулювання відносин батьків і дітей у праві України та держав-членкинь ЄС
Реєстрація шлюбу в міжнародному приватному праві
Припинення шлюбу в міжнародному приватному праві
Аліментні зобов'язання батьків у міжнародному приватному праві
Трудові правовідносини громадян України, які працюють за кордоном

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру

основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально - залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання знань студентів включає поточний, модульний та семестровий контроль знань.

Поточний і модульний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, захисту індивідуальних завдань та тестового опитування.

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються студенту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом іспиту з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання		Індивідуальне завдання	Сума балів
Модуль 1			
ЗМ1	ЗМ2		
40	30	30	100

Питання модульного та підсумкового контролю

Поняття «міжнародного публічного права». Предмет та об'єкт, функції міжнародного публічного права.
Міжнародне публічне та міжнародне приватне право
Передумови та проблема датування виникнення міжнародного права
Періодизація розвитку міжнародного права
Поняття «система міжнародного права»
Співвідношення системи та структури МП
Система галузей та інститутів міжнародного права
Норми міжнародного права
Імперативні норми міжнародного права (*jus cogens*)
Зобов'язання *erga omnes* в міжнародному праві
Кодифікація та прогресивний розвиток міжнародного права
Принципи міжнародного права, їх функції та класифікація
Принцип незастосування сили або загрози силою
Принцип мирного вирішення міжнародних спорів
Принцип невтручання у внутрішні справи
Принцип співробітництва
Принцип рівноправ'я і самовизначення народів
Принцип суверенної рівності держав
Принцип добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом
Принцип територіальної цілісності
Принцип поваги прав людини
Принцип непорушності кордонів
Поняття джерел міжнародного права
Зміст та значення ст. 38 Статуту Міжнародного Суду ООН
Міжнародний договір як універсальне джерело міжнародного права
Міжнародно-правовий звичай
Доктрина «наполегливого заперечувача» (*persistent objector*)
Загальні принципи права як джерело міжнародного права
Судові рішення в системі джерел міжнародного права
Місце доктрини в системі джерел міжнародного права
Акти міжнародних організацій як джерело міжнародного права
Односторонні акти держав у системі джерел міжнародного права
«М'яке» міжнародне право
Співвідношення міжнародного та національного права, основні його теорії
Доктрина міжнародного права про реалізацію його норм у національних правопорядках
Конституційне право і судова практика окремих держав щодо співвідношення національного та міжнародного права
Законодавство України про співвідношення міжнародного та національного права
Поняття та механізм міжнародно-правового регулювання
Міжнародно-правові відносини
Міжнародна правосвідомість
Міжнародний правотворчий процес
Тлумачення норм міжнародного права
Реалізація норм міжнародного права
Міжнародно-правовий механізм реалізації норм міжнародного права
Внутрішньодержавний механізм реалізації норм міжнародного права
Міжнародна законність
Міжнародний правопорядок
Інститут міжнародної правосуб'єктності.
Поняття суб'єктів міжнародного права та їх види

Держава як основний суб'єкт міжнародного права.
Міжнародна правосуб'єктність міжурядових організацій.
Питання міжнародної правосуб'єктності індивідів.
Дискусія щодо правосуб'єктності транснаціональних корпорацій.
Міжнародно-правовий статус міжнародних неурядових організацій.
Поняття та юридична природа визнання.
Визнання держав.
Визнання урядів.
Особливі види визнання (визнання органів національного опору, визнання органів національно-визвольних рухів, визнання «повсталі сторони» або «воюючої сторони»).

Форми, засоби та типи визнання у міжнародному публічному праві.
Поняття правонаступництва у міжнародному публічному праві.
Концепція континуїтету у міжнародному публічному праві.
Правонаступництво держав щодо міжнародних договорів.
Правонаступництво держав щодо державної власності.
Правонаступництво держав щодо державних архівів.
Правонаступництво держав щодо державних боргів.
Правонаступництво України.
Поняття та види територій у міжнародному публічному праві.
Державна територія.
Державний кордон.
Територіальні спори.
Території зі змішаним правовим режимом.
Території з міжнародним режимом.
Правовий режим Арктики.
Поняття й ознаки міжнародних правопорушень.
Суб'єкти міжнародної відповідальності.
Відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння.
Історія міжнародного приватного права
Місце міжнародного приватного права в системі права
Поняття, предмет і методи міжнародного приватного права
Система міжнародного приватного права
Наука міжнародного приватного права. Київська, харківська, одеська та західноукраїнська наукові школи міжнародного приватного права
Джерела міжнародного приватного права. Концепція міжнародного приватного права в світлі рекодифікації Цивільного кодексу України
Концепція *lex mercatoria*
Узгодження законодавств різних держав
Колізія. Поняття та структура колізійної норми
Види колізійних норм і критерії їхньої наукової класифікації
Типи колізійних прив'язок (формул прикріплення)
Правова кваліфікація в міжнародному приватному праві
Встановлення змісту норм права іноземної держави
Відсилання в міжнародному приватному праві
Поняття обходу закону та його наслідки в міжнародному приватному праві
Взаємність і реторсії в міжнародному приватному праві
Застереження про публічний порядок
Особистий закон фізичної особи
Особистий закон біпатрида
Особистий закон особи без громадянства
Особистий закон біженця

Колізійне регулювання цивільної правосуб'єктності фізичної особи
Колізійні норми щодо права фізичної особи на здійснення підприємництва
Колізійні норми щодо визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою
Колізійне регулювання відносин опіки та піклування
Реєстрація актів цивільного стану громадян України поза межами України
Колізійне регулювання особистих немайнових відносин
Особистий закон юридичної особи
Колізійне регулювання цивільної правосуб'єктності юридичної особи
Особистий закон іноземної організації, яка не є юридичною особою відповідно до права іноземної держави
Національний режим діяльності юридичних осіб в Україні
Приватноправові відносини з іноземним елементом за участю держави
Колізійні норми щодо форми та змісту правочину
Колізійні норми щодо довіреності
Колізійні норми щодо позовної давності
Загальні положення про право, що застосовується до речових прав
Колізійні питання про виникнення та припинення речових прав
Колізійні питання щодо речових прав, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів
Колізійні питання щодо речових прав на рухоме майно, що перебуває в дорозі
Захист речових прав у міжнародному приватному праві
Міжнародно-правова охорона авторських прав
Міжнародні угоди щодо охорони авторських і суміжних прав
Промислова власність та її міжнародно-правова охорона
Угода СОТ щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності
Вибір права за згодою сторін договору
Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права
Право, що застосовується до договору споживання
Право, що застосовується до засновницького договору юридичної особи з іноземною участю
Договір міжнародної купівлі-продажу товарів
Загальна характеристика угод СОТ щодо міжнародної торгівлі
Договір міжнародного перевезення вантажів, пасажирів та їхнього багажу
Поняття та класифікація міжнародних перевезень
Правове регулювання міжнародних морських перевезень
Правове регулювання міжнародних залізничних перевезень
Правове регулювання міжнародних автомобільних перевезень
Правове регулювання міжнародних повітряних перевезень
Правове регулювання міжнародних річкових перевезень
Правове регулювання міжнародних змішаних перевезень
Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві
Кондикційні зобов'язання у міжнародному приватному праві
Джерела правового регулювання міжнародних спадкових відносин
Право, що застосовується до регулювання спадкових відносин, відповідно до колізійних норм, які діють в Україні
Шлюб у міжнародному приватному праві
Відносини батьків і дітей, що ускладнені іноземним елементом.
Аліментні зобов'язання у міжнародному приватному праві
Усиновлення у міжнародному приватному праві.
Право, що застосовується до трудових відносин
Трудові правовідносини громадян України, які працюють за кордоном

Правове регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні

Умови допуску до підсумкового контролю

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у четвер о 15:20 в ауд. 432 Центрального корпусу КНУБА.
2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова сесія.
3. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання іспиту. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою сесіями.
4. Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час тестування та іспиту, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірників, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Основна література

Підручники

Білоусов Є. М., Яковюк І. В. Міжнародне приватне право: підруч. Харків: Право, 2020. – 408 с.

Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2019. Т. 1 : Основи теорії. 2019. 416 с.

Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса: Фенікс, 2018.

Навчальні посібники

Андріїв В. М. Міжнародне трудове право: навч. посіб. / В. М. Андріїв. – К.: ВД «Дакор», 2017. – 574 с.

Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Міжнародне приватне право: навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 633 с.

Дяків Т., Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.

Вишновецька С. В., Корнеєв Ю. В. Міжнародне приватне право: навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2020. – 164 с.

Войтенко О.О., Гнатовський М.М., Короткий Т.Р., Кориневич А.О. та ін. Міжнародне гуманітарне право. Посібник. За ред. Т.Р. Короткого. Київ-Одеса: Українська гельсінська спілка з прав людини, Фенікс, 2016. 2017. 145с. URL: https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2018/07/WEB_01.pdf.

Мирошніченко В. О. Міжнародне приватне право у схемах і визначеннях: навч. посіб. / В. О. Мирошніченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 152 с.

Словники, довідники

Енциклопедія міжнародного права : у 3 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Ред. кол. : Ю. С. Шемшученко, В.Н. Денисов [та ін.]. Київ : Академперіодика.

Т.1: А-Д. 2014. 919 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Shemshuchenko_Yurii/Entsyklopediia_mizhnarodnoho_prava_U_3_t_Tom_1_A_D.pdf? (дата звернення: 01.08.2020).

Т.2: Е-Л. 2017. 928 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Shemshuchenko_Yurii/Entsyklopediia_mizhnarodnoho_prava_U_3_t_Tom_2_E_L.pdf? (дата звернення: 01.08.2020).

Т.3: М–Я. 2019. 992 с.

Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Довідник з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу. – К.: Алерта, 2019. – 234 с.

Нормативно-правові акти

Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_085.

Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. *Відомості Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки*. 1969. №5. Ст.27. URL: https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/995_105#Text (дата звернення: 03.08.2020).

IV КОНВЕНЦІЯ про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: Положення про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_222 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція про захист цивільного населення під час війни. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція про поводження з військовополоненими. иКБ: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153 (дата звернення: 03.08.2020).

Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199

Конвенція про статус біженців, від 28.07.1951 р. URL: https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/995_011#Text (дата звернення: 03.08.2020).

Угода про допомогу біженцям і вимушеним переселенцям від 24.09.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/997_040#Text (дата звернення: 03.08.2020).

Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 8 липня 2011 р. №3671-УГ. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. №16. Ст. 146. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text> (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_085.

Європейська соціальна хартія від 18 жовтня 1961 р. (переглянута). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_300#Text (дата звернення: 01.08.2020).

Міжнародний Пакт про економічні, соціальні і культурні права, прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16 грудня 1966 р. ШБ: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (дата звернення: 01.08.2020).

Статут Міжнародної організації праці від 28 червня 1919 р. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_154#Text (дата звернення: 01.08.2020).

Европейская конвенция о внешнеторговом арбитраже от 21 апреля 1961г. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_d08 (дата звернення: 03.08.2020).

Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ) від 18 вересня 1975 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_217 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_003 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами від 18 травня 1965 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_060 (дата звернення: 03.08.2020).

Договір про заснування Енергетичного Співтовариства від 25 жовтня 2005 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_926 (дата звернення: 03.08.2020).

Марракешское соглашение о создании Всемирной торговой организации от 15 апреля 1994 г. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/152_002 (дата звернення: 03.08.2020).

Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 25. Ст. 199; 2003. № 30. Ст. 247. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text> (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг від 28 травня 1988 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_263 (дата звернення: 03.08.2020).

Міжнародна конвенція про вантажну марку від 5 квітня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896_007 (дата звернення: 03.08.2020).

Європейська ландшафтна конвенція від 7 вересня 2005 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_154 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція ООН з морського права, від 10.12.1982 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057#Text (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція про відкрите море від 29 квітня 1958 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_180 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенция Организации Объединенных Наций о морской перевозке грузов от 31 марта 1978 г. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_391 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція про міжнародну цивільну авіацію від 7 грудня 1944 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_038 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень від 12 жовтня 1929 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_181 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден 1970 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_167 (дата звернення: 03.08.2020).

Конвенція про міжнародну відповідальність за шкоду, заподіяну космічними об'єктами 1972 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_126 (дата звернення: 03.08.2020).

Угода про рятування космонавтів, повернення космонавтів та повернення космічних об'єктів, запущених у космічний простір 1968 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_483 (дата звернення: 03.08.2020)

Хартія туризму. URL: https://tourlib.net/metod_tourism/mashkova_dod1.htm.

Додаткова література

Борщ М. Г. Проблеми уніфікації колізійно-правового регулювання спадкових відносин у міжнародному приватному праві / М. Г. Борщ // Журнал східноєвропейського права. – 2020. – № 82. – С. 165-170. – Режим доступу: <http://easternlaw.com.ua/wp->

content/uploads/2020/11/borshch_82.pdf

Діковська І. А. Колізійне регулювання речових відносин у праві України, Швейцарії, Угорщини та ЄС [Електронний ресурс] / І. А. Діковська // Журнал східноєвропейського права. – 2019. – № 64. – С. 15-21. – Режим доступу: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2019/06/dikovska_64.pdf

Діковська І. А. Міжнародне спадкування у ЄС та Україні: напрями адаптації права України до права ЄС: монографія / І. А. Діковська. – К.: Алерта, 2020. – 304 с.

Ієвіня О. Регулювання укладення шлюбу у міжнародному приватному праві / О. Ієвіня // Нотаріат для вас. – 2009. – № 12. – С. 29-37.

Калакура В. І. Міжнародне сімейне право: принципи та особливості колізійного і уніфікаційного регулювання: монографія / В. Я. Калакура. – К.: Алерта, 2017. – 434 с.

Кармаза О. О. Спадкування в міжнародному приватному праві: законодавство України та Угорщини / О. О. Кармаза // Науковий вісник публічного та приватного права. – 2020. – Вип. 1. – С. 42-46.

Павловська Н. В. Цивільно-правовий стан фізичних осіб у міжнародному приватному праві / Н. В. Павловська // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2013. – Вип. 22. Т. 1. № Ч. 1. – С. 185–188.

Трощенко І. О. Колізійне регулювання недоговірних зобов'язань у міжнародному приватному праві України та шляхи його вдосконалення на підставі досвіду європейських країн / І. О. Трощенко // Право України. – 2020. – № 6. – С. 111-126.

Інформаційні ресурси

Освітній сайт КНУБА. URL: org2.knuba.edu.ua.

<http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

<http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

www.un.org/law/ilc/ - Комісія Міжнародного права ООН

<http://europa.eu.int/eur-lex> – База даних законодавства ЄС.

<http://www.un.org/> - Офіційний веб-сайт ООН.

http://www.state.gov/www/global/legal_affairs/private_intl_law.html – база даних з міжнародного приватного права підрозділу Державного департаменту США, відповідального за координацію діяльності США в сфері міжнародного приватного права

<http://lexmercatoria.org> – база даних з права міжнародної торгівлі Університету Тромсо

<http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/links.html> – база посилань Інституту міжнародного комерційного права Школи права Пейс (США)

http://www.law.nyu.edu/library/foreign_intl/ – база посилань Школи права Університету Нью-Йорка